СИНДРОМ ВТІКАЧА. ЯК НЕ ПЕРЕТВОРИТИ ДЕРЖАВУ НА МЕМ

ZN,UA Фото Опитування читачів

16 вересня, 2026, 19:00 Поділитися Додати ZN.UA як бажане джерело в Google

Генеральний прокурор у відставці Руслан Кравченко

© Getty Images

Автор
Інна Ведернікова
Редактор відділу внутрішньої політики ZN.UA

Тепер уже генеральний прокурор у відставці Руслан Кравченко поставив країну на вуха. Мало того, що він раптом став настільки незалежним, що президент одразу ж проклав йому шлях до відставки, так він ще й самостійно *(якщо, звісно, сценарію не писали на Банковій, що теж варіант)* здійснив чергову, давно анонсовану в медіа, атаку на НАБУ та САП.

Щоправда, її центром став не голова САП Олександр Клименко, аргументом проти якого в «катівнях» СБУ давно заготовлений колишній нардеп-зрадник Федір Христенко, а директор НАБУ Семен Кривонос. На голову останнього за два дні Кравченко вилив достатньо компрометуючого креативу. Від звинувачень у фіктивному батьківстві заради амністії та участі в земельній корупційній схемі до яскравих псевдонімів і нібито голосу директора на плівках. Клин, як то кажуть, клином вибивають. Ти мені руйнівний «Карфаген» з кол-центрами — я тобі дволикого «Януса» із землею.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Арахамія в присутності Зеленського лякав керівників НАБУ та САП підозрами від Кравченка — ЗМІ

Усе розвивалося стрімко, включно з реакціями президента, керівників антикорупційних органів і навіть голови «Укрпошти» Ігоря Смілянського, який осмілів настільки, що припустив у дописі у ФБ, що саме від нього може залежати розв'язка державної історії. Чи вручить його працівник підозру, надіслану Кравченком Кривоносу, або ж ні. Народ вправлявся у дотепах дві доби.

Кравченку пригадали й родинні узи із САП, які він анонсував минулого літа, пояснюючи майбутні відносини з поневоленими антикорупціонерами (сім'я, очевидно, не склалася), і «викрадений» державний автомобіль, на якому він о другій годині ночі помчав через пункт пропуску Шегині у п'ятиденне відрядження до Франції на захід ПАРЄ, де, як з'ясувалося, його ніхто не чекав. ПАРЄ згодом повідомила, що Кравченко та його представники у згаданому заході участі не брали.

Журналісти по гарячих слідах допитували Кривоноса з Клименком на брифінгу, куди вони вийшли вже ввечері в понеділок. Однак, підтвердивши чергову атаку на антикорупційні органи, директор НАБУ вирішив не коментувати «фейків». Ні цього дня, ні наступного, коли Кравченко виклав епізод зі звинуваченнями в корупції часів роботи Кривоноса на посаді начальника реєстраційної служби Обухівського управління юстиції Київської області.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Атаки на НАБУ та САП готувалися та виконувалися не лише генпрокурором, а і його другом, "адвокатом-хакером" — Клименко

Президент теж не виявив великої сміливості: після заяви про необхідність відставки «цього генпрокурора» взяв дистанцію щодо свого політичного призначенця. Хоча Кравченко був частиною тієї самої силової системи, руками якої — СБУ, ДБР та МВС — Зеленський увесь цей час тримав владу. Ба більше, як з'ясувалося зі слів самого Кравченка, генпрокурор терпів «злочини Кривоноса» виключно під примусом президента. (*Оце так поворот, а ми ж*

Дізнатися більше
політика
Політика
Архів видань
Новини
Ексклюзивні матеріали
Новини війни
Світові новини
Забронювати Історичну...

ПІДТРИМАТИ ZN.UA
Підтримати незалежну журналістику!

ЧИТАЙТЕ НАС У СОЦМЕРЕЖАХ
Facebook 110K+ читачів
Instagram 15K+ читачів
X 100K+ читачів
Telegram 60K+ читачів

ДИВІТЬСЯ НАС НА YOUTUBE

ZN.UA - Дзеркало тижня
5780 підписалось

Дізнатися більше
новин
новини
Відео інтерв'ю

ЧИТАЙТЕ НАСТУПНЕ

Столар не вніс 300 млн грн застави у встановлений термін — TI Ukraine

"Маячок" на кордоні, відмова від охорони й три приховані мотиви: як і чому Кравченко тікав з України

Bihus.info: як Мудра усунула перешкоду на шляху рейдерської схеми Микитася

Мільйони на заставу Галущенко: слідство відтворило маршрут грошей

Привласнення 137,5 млн грн на перевезенні варшавських вагонів: НАБУ викрило експосадовця київського метро

думали, що Банкова проти антикорів.) Словом, із «київським режимом» Кравченко ненароком перестарався. У кожному жарті Давида Арахамії є лише частка жарту.

Усе це, звісно, було б дуже смішно. Якби не було війни.

Коли на фронті стоять на смерть, у тилу — тікають. Хтось — від можливої сьогодні підозри до Парижа, хтось — від незручного минулого до блискучого сьогодення, а хтось — від відповідальності за майбутнє країни.

Ось про цей синдром втікача й варто поговорити предметно.

Втеча до Парижа. Що залишив після себе Кравченко

«Карфаген» таки було зруйновано. 4 вересня НАБУ та САП прийшли з обшуками до Офісу генпрокурора у справі про кришування шахрайських кол-центрів. Першим затримали Сергія Кропиву — чиновника ОГП і близьку до Кравченка людину, «Канцлера» на плівках НАБУ.

За версією слідства та даними джерел ZN.UA, йшлося не про окремі кол-центри, а про цілу систему. Більш як тисяча «білих» точок платили за силове прикриття близько 20 тис. дол. на місяць кожна. (*Сукупно — понад 20 мільйонів доларів щомісяця*). Гроші збирали через так зване єдине вікно і далі розподіляли між силовиками. Частка прокуратури становила приблизно 3 тис. дол. з точки. Після приходу Кравченка її нібито вирішили підвищити до 7 тис. дол., а загальну «абонплату» — з 20 тис. до 24 тис. дол. Але куди тоді йшли ще 17 тис. дол. з кожної точки? Якщо зазирнути за це «єдине вікно», кажуть співрозмовники ZN.UA, там можна побачити представників СБУ, ГУР, Департаменту стратегічних розслідувань Нацполіції, прокуратури, Фінмону та окремих представників Державної прикордонної служби.

Після років затягування Рада посилила відповідальність за створення шахрайських колцентрів

Конкретний механізм розподілу грошей і роль представників кожної структури ще потребують перевірки. Але, можливо, саме спроба переділити вже сформований ринок і вивела НАБУ на прокурорську гілку схеми. Незадоволені настукали.

А далі з'явився «шеф». На плівках Кропива казав: «Прикольно, яку імперію шеф зробив. Треба самому спробувати». НАБУ прізвища «шефа» не назвало, але уточнило, що той раніше очолював Державну податкову службу і після відходу зберіг там вплив. Ну, Кравченко ж. При цьому жодного процесуального статусу в розслідуванні у самого генпрокурора не було і наразі немає.

Однак його токсичність для президента стала позамежною. Причому буквально вдень 7 вересня, напередодні відставки, Кравченко збирав офрек для журналістів і переконував їх, що йому нема чого боятися і сам він нікуди не піде. Хіба що президент скаже. Президент сказав. Попри, як йому здалося, безапеляційний аргумент генпрокурора на свою користь: «Це ж не бюджетні гроші». Ага, нам теж хочеться залізти під стіл.

Після розмови із Зеленським Кравченко оголосив про відставку, пояснивши свій вчинок небажанням підставляти інституцію. На той час Зеленський уже зустрівся з керівниками НАБУ та САП Семеном Кривоносом та Олександром Клименком. Пізніше на брифінгу керівники антикорупційних органів розповіли, що обговорювали з президентом масштаб кол-центрів і збитки, яких вони завдають. За словами Кривоноса, Зеленський відреагував на почуте «дуже спокійно».

НАЦІОНАЛЬ
АНТИКОРУ
БЮРО УКРА

Голова САП Олександр Клименко та директор НАБУ Семен Кривонос на брифінгу, 14 вересня 2026 рік

Марія Юркян / hromadske

Хоча спокійного навколо президента до цього моменту залишалося мало. Тільки-но затихнув кейс колишньої заступниці голови ОП Ірини Мудрої щодо легалізації 150 млн грн на заставу за Германа Галущенка. У матеріалах слідства з'явився ще один високопоставлений чиновник офісу президента — «Кирило Олексійович». А в протоколі однієї з розмов прямо зазначалося: «у розмові бере участь Буданов К.О.». Саме йому в розмові зі своїм напарником по схемах Микитасем Мудра відносила репліку про те, що корупцію потрібно очолити й

«Загроза для життя та здоров'я»: ВАКС зняв електронний браслет із Андрія Єрмака

Вкрали 100 тисяч тонн нафтопродуктів «Укрнафти» і реалізували: НАБУ показали листування учасників злочинної схеми

Дізнатися більше
наук
Соціальні мережі
Культурні новини
Здоров'я поради
Новини України
науку
Передплати Науковий ...
Читати Консервативну ...

mixadvert РЕКЛАМНИЙ КОНТЕНТ
РОЗПРОДАЖ залишків розбитого складу! Парфумерія за собівартістю!
Закриття складу парфумів у м. : знижка 90% на все!
РОЗПРОДАЖ залишків складу! Топова парфумерія за мінімальними цінами!

ПОПУЛЯРНЕ
За що ми любимо серіал «Кульгаві коні» і що відомо про новий сезон 1
Фінал «депозитного курорту»: час конвертувати гривню в валюту 2

контролювати.

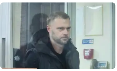
Під час затримання у Львові Кропива був у шортах, ні про яке відрядження не йшлося — прокурор

І тут слідом бахнув «Карфаген». Тепер уже генеральний прокурор. Ще один політичний призначенець Зеленського, чиє ім'я читалося в маркерах розслідування. Причому кол-центри, про які йшлося, руками молоді ошукували не тільки своїх — людей у роздертій війною Україні, але й громадян європейських держав. Тих самих держав, які дають Україні гроші на виживання та зброю. Представники яких уже неодноразово вказували українській владі на цю проблему. Тож малоймовірно, що Кривонос і Клименко повідомили президенту новину.

Кравченко подав у відставку. Але відставки не відбулося. Для цього потрібне було рішення Верховної Ради, а до нього Кравченко юридично залишався генеральним прокурором з усіма своїми повноваженнями.

Причому тепер відомо, що цей тиждень минув не в інформаційному вакуумі. За даними джерел «Української правди», ще ввечері 7 вересня Давид Арахамія в присутності президента попередив керівників НАБУ та САП, що Кравченко або вже підписав, або готує підозри Кривоносу та Клименку. Та й самі матеріали з'явилися не за цей тиждень. За інформацією джерел ZN.UA, їх давно готували в СБУ, і ми пам'ятаємо, що окремі епізоди ще раніше вкидали через анонімні телеграм-канали. **У СБУ розуміли, що НАБУ йде по сліду і далі піде вже за ними. Тому нинішню атаку на Кривоноса та Клименка джерела розглядають як превентивний удар. Руками генпрокурора, що йде.** Кравченко, зрозуміло, теж був у темі далеко не перший день: ще з липня 2025 року він брав участь у підготовці атак на антикорупційні органи та знав про матеріали, які збирали проти їхніх керівників.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

ВАКС не зменшив розмір застави для "Музи" з "Карфагену". Підозрювана переконує, що грошей немає

Так минув тиждень. Людина, чия токсичність уже стала причиною для розмови з президентом і заяви про звільнення, продовжувала керувати Офісом генпрокурора. (*Відсторонив його Зеленський від виконання обов'язків лише після втечі.*) Ба більше, 13 вересня Кравченко сам підписав собі наказ про п'ятиденне відрядження до Франції. А вже вночі виїхав за кордон. Причому, за даними джерел колег, на той час Кравченко знав, що на нього встановлено «маячок» у базі прикордонників. При перетині кордону про це мали повідомити НАБУ та САП. Про «маячок» знали й нагорі: 13 вересня Арахамія з'ясовував, навіщо його встановлено і чи означає це, що під час спроби виїзду Кравченку можуть вручити підозру. Але Кравченко кордон перетнув. Сам?

І отут якраз про новини. 14 вересня генеральний прокурор Руслан Кравченко заявив, що підписав підозру директору НАБУ Семену Кривоносу. Ще одну — близькій особі керівника САП Олександра Клименка. *(Станом на сьогодні, за словами самого Клименка, загадкову особу так і не знайшли).* Кравченко назвав НАБУ та САП фактично окремим центром політичної влади та звинуватив їх у спробі узурпації.

Та найцікавіше Кравченко сказав далі: «До ухвалення цих рішень президент стримував мене в політичному плані». Що сталося за цей тиждень? Президент перестав політично стримувати Кравченка? Кравченко перестав піддаватися політичному стримуванню? **Чи саме це й було останнім завданням генерального прокурора, який іде?**

На той момент самого Кравченка в Україні вже не було. Він заявив, що перебуває у закордонному відрядженні та збирається поінформувати міжнародних партнерів про «реальний стан справ» в антикорупційних органах.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Кравченко опублікував другу частину плівок щодо директора НАБУ Кривоноса

НАБУ та САП відповіли: Кривоносу жодної підозри офіційно не вручено, заяви Кравченка вони вважають публічними, а не процесуальними діями та продовженням системної атаки на антикорупційні органи. І майже миттєво — Зеленський: «У цього генерального прокурора є лише один шлях: звільнення з посади. Саме це я йому й сказав». І заклик до парламенту підтримати звільнення невідкладно.

За даними джерел ZN.UA, після заяви Кравченка Зеленський зателефонував Кривоносу. Під час розмови президент був дещо розгублений. Тобто ефект несподіванки цілком міг бути справжнім.

Синдром втікача. Як не перетворити державу на мем 3

Кравченко опублікував другу частину плівок щодо директора НАБУ Кривоноса 4

Хто працюватиме і хто споживатиме: як демографія змінить баланс сил у світі 5

Дізнатися більше

Отримати Юридичну К...

Замовити Електронний ...

Найняти Фінансового Ю...

Купуй Тактичне Споряд...

Наймай Судового Адво...

Найняти Кримінального ...

Проходь Курси Економіки

Обрати Стильний Планер

ІНШІ СТАТТІ АВТОРА

Виродження влади. Як Зеленський досяг своєї стелі, а система держуправління — дна

Перший уряд Арахамії? Навіщо Банкова переналаштовує важелі влади

ДИВИСЬ

У всього цього поки що є два пояснення.

Перше. Президента зупинила реакція суспільства та партнерів. Не обов'язково тому, що він раптом побачив межу, за якою починається вже не чергова війна силовиків, а пряме згортання незалежності антикорупційних органів і злам правової системи. Можливо, він просто злякався цієї реакції й не захотів ставати політичним обличчям процесу. Але тоді виникає запитання: чому після рішення про відставку Кравченко ще тиждень зберігав усі повноваження генерального прокурора та встигнув ними скористатися?

Друге. Перед нами вистава. Кравченко, який іде, виконує найбруднішу частину роботи: завдає **прямого політичного удару** по керівниках НАБУ та САП — і залишає після себе підозри, кримінальні провадження та токсичний інформаційний шлейф. Президент при цьому публічно дистанціюється від виконавця.

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

Конфлікт між прокуратурою та НАБУ може вплинути на міжнародну фінансову підтримку України – Reuters

Однак от що неприємно: для президента погані обидва пояснення. А фраза самого Кравченка про те, що президент раніше «політично стримував» його від процесуальних рішень, залишається в цій історії за будь-якого з двох варіантів.

Та перш ніж говорити про відповідальність президента, варто розібрати позицію директора НАБУ Семена Кривоноса, якому й було завдано основного репутаційного удару. Адже це вже не лише про Кривоноса, а про НАБУ.

Втеча від минулого. Чому мовчання Кривоноса працює проти нього та інституції

У підписаній Кравченком підозрі директору НАБУ два епізоди. І обидва — дуже старі.

Сама підозра, втім, прожила недовго: за даними «Української правди», вже 14 вересня о 17:26 заступник генпрокурора Максим Крим зазначив її в Єдиному реєстрі досудових розслідувань як анульовану та внесену помилково. Але оскільки саме ці два епізоди Кравченко виніс у публічний простір, розберемося з ними.

Перший стосується 2009 року. Тоді Семена Кривоноса судили у справі про підкуп виборців на виборах до Київради. За версією нинішньої підозри, щоб уникнути можливого покарання, Кривонос визнав батьківство щодо чужої дитини та надав свідоцтво про народження суду як підставу для застосування амністії. Амністію він отримав. Пізніше ДНК-експертиза показала нульову ймовірність його біологічного батьківства, а 2019 року за позовом самого Кривоноса запис про нього як про батька дитини виключили. Зараз Кравченко кваліфікував ці дії як використання завідомо підробленого документа. Однак строки давності за цим епізодом давно минули.

Другий епізод стосується 2014 року, коли Кривонос очолював реєстраційну службу Обухівського управління юстиції. За версією підозри, він був учасником схеми, де за виділення та оформлення 25 соток землі вимагали 72 тис. дол., і організував заниження офіційної оцінки ділянки. Справа розслідується з 2014 року. Сам Семен Кривонос раніше давав у ній свідчення як свідок і ще 2016-го стверджував, що жоден із пред'явлених йому фактів не підтвердився. При цьому в нинішній підозрі, як зазначають у медіа, не вказано, яку вигоду мав отримати сам Кривонос, і не наведено доказів того, що він знав про вимагання хабара.

Кравченко з-за кордону почав публікувати «плівки» про підозру Кривоносу

Ви шоковані? Ми ні. Спробуймо ввімкнути пам'ять.

Коли Семен Кривонос виграв конкурс на посаду директора НАБУ, особливого захвату в антикорупційному середовищі не було. М'яко кажучи. До його бекграунду були питання. Інформація про земельну справу вже була в публічному просторі. **Кривоноса тоді сприймали не лише як людину Банкової, а й як людину першого заступника директора НАБУ Гізо Углави.** Неформальним лідером конкурсної комісії був міжнародний експерт Драго Кос, і саме його голос став вирішальним на користь Кривоноса, тоді як, наприклад, колишня агентка ФБР Карен Грінавей голосувала проти. За інформацією джерел, свою роль у виборі Коса відіграв саме Углава.

Тобто великого кредиту довіри у Кривоноса на старті не було. Надії були радше на саму інституцію, яка формувалася за абсолютно новими для України принципами. Директор НАБУ — насамперед адміністратор, який не може просто сказати детективу, кого розслідувати, а кого ні. Тому детективи, з якими ми тоді спілкувалися і які теж були не надто задоволені можливістю приходу людини не із системи, говорили приблизно таке: навіть якщо хтось прийде із завданням хакнути НАБУ, швидко це зробити не вдасться. Це розтягнута на роки історія: кадрові рішення, підніжки, поступове вимивання людей, поки сильні детективи не розчаруються й не почнуть іти самі.

Перші враження ці побоювання швидше підтверджували. На початковому етапі Кривонос виглядав дуже несамостійним гравцем. Ми пам'ятаємо зустрічі з медіа, де поруч із ним обов'язково був або Углава, або нинішня заступниця

Футболіст збірної України забив перший гол за новий клуб у Греції

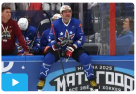

"Я поза політикою": хокеїст Овечкін із НХЛ відповів на звинувачення щодо підтримки Путіна

"Шахтар" розпочав виступи в Кубку України з розгромної перемоги

Поліна Лисенко. Сам Кривонос здавався не надто компетентним у новій для себе системі, при цьому досить напористим і чомусь спокійно допускав постійну присутність на інтерв'ю інших людей, хоча директор НАБУ взагалі-то міг би перебувати там один.

Перелом стався під час скандалу зі зливами з НАБУ. У вилученому ще 2023 року телефоні Юрія Голіка, відомого консультанта Банкової з питань «Великого будівництва», виявили видалене листування, з якого випливало, що Голік регулярно отримував внутрішню інформацію про розслідування Бюро. Почалося внутрішнє розслідування. Углаву, якого підозрювали у причетності до витоків і який сам категорично це заперечував, спочатку відсторонили, а потім звільнили. Це було перше по-справжньому жорстке рішення Кривоноса. Причому стосовно людини, з якою пов'язували саму його появу на чолі НАБУ. **І отут Кривонос, мабуть, уперше здобув свою суб'єктність.**

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

За детективами НАБУ стежили. СБУ "мала довідки" щодо деяких з них — Кривонос

З цього моменту поступово почала складатися вже інша зв'язка — Кривонос—Клименко. А далі з'явилися результати: «Чисте місто», справа Князєва, справа «адвокатів-хакерів», «Мідас», «Династія», «Форрест Гамп», «Феміда», «Карфаген». І хоч би які претензії висувалися до НАБУ — а їх достатньо, — результати інституція показала. Поступово нова репутація почала працювати й на самого Кривоноса.

Сьогодні це вже не той Семен Кривонос, якого з величезним скепсисом зустрічали в НАБУ після конкурсу. Це директор НАБУ, за якого Бюро дійшло розслідуваннями до верхівки влади. У будь-якому разі побоювання, що він почне гальмувати розслідування, втручатися в роботу детективів, вичищати колектив або перетворювати НАБУ на підконтрольний комусь орган, не підтвердилися.

І тут починається найскладніше. Бо старий Кривонос наздогнав Кривоноса нового.

СУСПІЛЬНИЙ
ПРОСТІР
UKRAINE
MEDIA CENTER

Директор НАБУ Семен Кривонос

Віталій Носач / РБК-Україна

Можна скільки завгодно розбиратися в якості підозри Кравченка, строках давності, складі злочину, записах, голосах, інтонаціях і всій доказовій базі. Запитувати, чому земельна справа, відома багато років, вистрілила саме зараз. Чому все це сталося через тиждень після «Карфагена» і чому підозру підписував генеральний прокурор, який уже йшов з посади. Всі ці питання є. І ми їх нікуди не діваємо. Але вони не скасовують інших. Зокрема й питань до конкурсу, який Кривонос виграв, маючи весь цей бекграунд. Але зараз головне питання не до конкурсної комісії.

Головне питання зараз до самого Кривоноса. Людина прожила великий шмат життя, здобула іншу суб'єктність, зробила ціннісні вибори, якими заробила нову репутацію, — і тепер має відповісти на питання до свого минулого.

Проте поки що Кривонос говорить про фейки та політичну атаку. Політичний характер нинішньої атаки очевидний. Але це не відповідь на питання, що відбувалося тоді. І небажання Кривоноса публічно пояснити свої тодішні вчинки сьогодні стає слабкістю. Причому вже не лише самого Семена Кривоноса. Це стає слабкістю інституції. Бо йдеться про довіру. Про чесність. Про цінності.

І тут починається тест на дорослість. Не лише для самого директора НАБУ. Для антикорупційних інституцій. Для громадських організацій і медіа, які займаються антикорупцією. Для всіх нас, хто чудово розуміє, що стоїть за нинішньою атакою на антикорупційні органи, пам'ятає, що відбувалося рік тому, і бачить, які гнізда корупції за цей час розворушило НАБУ. Адже йдеться вже давно не лише про найближче оточення президента. У деяких розслідуваннях НАБУ ми бачимо зрощення криміналу, великих грошей, чиновників і влади (*кейс Андрія Осіпова*). На цьому тлі шахрайські кол-центри — квіточки. Детективи ходять на межі ризику для свого життя.

Чи зуміємо ми при всьому цьому правильно все розкласти? Відділити зерна від полови. Не використати політичного характеру нинішньої атаки як підстави не відповідати на незручні запитання. Але й не дати можливості використати реальні питання до минулого однієї людини, щоб перетворити на сміття результати роботи цілої інституції. Чи зуміємо ми взагалі бути чесними перед самими собою?

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Кривонос назвав «незрозумілим винаходом» підозру, надіслану йому в Telegram

Тому не комунікувати зараз не можна. Не говорити не можна. Не пояснювати не можна. Тікати не можна. Між минулим і сьогоденням треба прокласти міст. І ніхто, крім самого Семена Кривоноса, цього зробити не може.

Втеча від відповідальності за країну. Тест Зеленського на нового генпрокурора

Розслідування НАБУ одне за одним показують, наскільки хитка в нас система державного управління з несуб'єктним парламентом і несуб'єктним Кабміном, де немає лідерів. Тріщини пішли вже по самій президентській опорі. По силовиках: СБУ, ДБР, МВС, ГУР.

Два тижні тому в нас була стрілянина між СБУ та ГУР. Потім був «Карфаген». А тепер генеральний прокурор, уже йдучи з посади, оголошує війну антикорупційним органам і публічно розповідає про те, як президент його «політично стримував». У яких узагалі стосунках перебували президент і людина, яка за Конституцією мала діяти в межах своїх повноважень, а не президентських домовленостей? І це вже не інформація джерел і не журналістська версія. Це публічне свідчення людини, яка ще вчора була генеральним прокурором.

Але наступний тест для Зеленського починається не зі звільнення Кравченка. 15 вересня Кравченка вже відправили у відставку. Він починається після Кравченка. І це далеко не єдиний тест. Зараз одночасно вирішується, наприклад, хто отримає в руки податкову. Прокуратура та податкова — два дуже різні, але однаково показові кадрові рішення. За ними можна буде оцінити хоча б одне: чи зрозумів президент бодай щось із того, що зараз відбувається із системою державного управління. І що відповідальність за її розвал несе він.

Президент України Володимир Зеленський

Віталій Носач / РБК-Україна

Однак нас зараз цікавить прокуратура. **Бо найпростіший вихід із цієї історії — призначити іншого «свого».** Кравченко скінчився? Знайдемо нового. Свого. І продовжимо жити далі в тій самій системі, яка вже не вперше продукує спочатку політичних призначенців, а потім політичні кризи. І цей сценарій цілком реальний. За інформацією джерел ZN.UA, президенту вже пропонували кандидатури людей, які могли би бути більш самостійними на чолі прокуратури. Але серед обговорюваних на Банковій персоналій є набагато звичніші для Зеленського.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

На тлі скандалу з Кравченком ЄС нагадав Україні про реформу генпрокуратури

Серед ручних варіантів у медіа називають керівника Дніпропетровської обласної прокуратури Валерія Прихожанова та керівника Хмельницької обласної прокуратури Антона Ковальського. Прихожанов, за словами наших джерел, — друг родини президента. Але є один нюанс. Дніпро давно став столицею шахрайських кол-центрів — тієї самої індустрії, яка зараз підірвала Офіс генпрокурора. Тому було б дуже дивно, якби Зеленський зараз призначив генеральним прокурором, як висловився один із наших співрозмовників, «сліпого прокурора» з Дніпра.

Джерела пов'язують Ковальського з впливовим чернівецьким бізнесменом Іллею Павлюком — неформальним куратором так званої групи Павлюка у фракції «Слуга народу». Цей зв'язок веде через колишнього заступника генпрокурора Віктора Мустецу. Ще за Руслана Рябошапки люди Павлюка намагалися провести Мустецу в заступники генпрокурора, але Рябошапка категорично відмовився брати собі в зами «спеціаліста з контрабанди». За наступного генпрокурора Мустеца все-таки став заступником. А Ковальського обізнані співрозмовники називають його вихованцем — за їхніми словами, Мустеца вів його кар'єрними сходами. Сам Ковальський чотири роки очолював Чернівецьку обласну прокуратуру, а влітку 2025-го перейшов керувати Хмельницькою. Співрозмовники характеризують його так: ніде особливо не заплямований, але й нічим особливо не відзначився.

Сьогодні в антикорупційному середовищі обговорюють й інші варіанти майбутнього призначення генпрокурора. Конкурс за участю міжнародників. Етична рада. Залучення міжнародних партнерів до відбору самим президентом. Європа вимагає реформи прокуратури та більш прозорої й незалежної процедури призначення генпрокурора. Але конкретної умови конкурсу на цю посаду зараз не комунікує. Ба більше, як стверджують співрозмовники ZN.UA в Євросоюзі, особливого бажання знову зв'язуватися з черговою українською номінацією у європейських партнерів немає. Європа від нас стомилася.

Значить, рішення в будь-якому разі доведеться шукати нам самим. **І, схоже, що швидше й жорсткіше буде сформульовано правильну рамку, то краще.** Спочатку — на вході нового генерального прокурора: прозорий конкурс за участю міжнародних експертів *(відповідний законопроект №15343 уже зареєстрований у парламенті та включений до порядку денного).* А слідом — законопроєкти, які стануть частиною реформи самого Офісу генерального прокурора.

Бо нинішній генпрокурорський фарс показав: відкладати цю реформу на потім уже ризиковано. Проблема давно не в одному прізвищі. Вона в системі.

І при цьому все, від чого суспільство зараз жахнулося, — лише її видима частина. За оцінкою співрозмовників ZN.UA, усе, що ми побачили в останніх розслідуваннях, — навіть не 10% усієї ренти, яку влада та силовики виймають з економіки країни. Але якщо зараз на цьому тлі дозволити не просто дискредитувати, а розвалити НАБУ та САП, далі догниватиме вже вся система.

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Наразі в ОГП немає ні генпрокурора, ні першого заступника — депутат

І тут Зеленський або визнає свою відповідальність, або побіжить. Не в Париж. Не з незручного минулого в блискуче сьогодення. А від відповідальності за країну — в чергове зручне кадрове рішення. Річ уже навіть не лише в процедурі призначення генпрокурора (хоча її потрібно вибудувати так, щоб влада вкотре не змогла її хакнути). Річ у тім, що Офіс генерального прокурора має перестати бути кнопкою, на яку натискає будь-який президент для того, щоб тримати всіх на стрьомі.

Якщо в Зеленського реально спрацює інстинкт самозбереження, якщо він захоче залишитися в історії президентом, який не тільки допоміг Україні відбутися й вижити 2022 року, коли почав говорити з народами через голови їхніх правителів, а й президентом 2026 року, коли він нарешті почав говорити зі своїм народом через голови некомпетентних корупціонерів, — тоді в нас є шанс.

Змінити систему без необхідності змінювати владу під час війни. Під обстрілами.

RELATED VIDEO

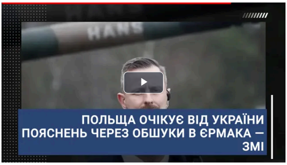
HANS
ПОЛЬЩА ОЧІКУЄ ВІД УКРАЇНИ ПОЯСНЕНЬ ЧЕРЕЗ ОБШУКИ В ЄРМАКА — ЗМІ

Опитування

Як, на вашу думку, має призначатися наступний генеральний прокурор України?

☐ Через відкритий конкурс за участю незалежних українських і міжнародних експертів

☐ За чинною процедурою: кандидатуру пропонує президент, рішення ухвалює Верховна Рада

☐ Через попередній відбір кандидатів за допомогою чинної Етичної ради

☐ За чинною процедурою призначення президентом, але із залученням третьої сторони від ЄС до відбору кандидата

☐ Інше (напишіть у коментарі)

ПРОГОЛОСУВАТИ

Проголосували 435 людей

Поділитися

Додати ZN.UA як бажане джерело в Google

Всі статті Інна Ведернікова →

Помітили помилку?

Будь ласка, виділіть її мишкою та натисніть Ctrl+Enter або Надіслати помилку

Додати коментар

Всього коментарів: 12

Напишіть коментар

Залишилось символів: 2000

Авторизуйтесь, щоб мати можливість коментувати матеріали

ВІДПРАВИТИ

Сергей Бурых

17 Вересня, 11:03

Смена процедуры ничего не поменяет, так как новый генпрокурор окажется в старой системе управления. Это напоминает притчу о свежем огурце в бочке с солёными. Эту рыбу надо чистить с головы - немедленные выборы Президента и Рады, а лучше - ликвидация должности президента и переформатирование устройства выборной ветви власти путём федерализации, самостоятельности местных органов власти, от района до 10 укрупнённых областей по экономическим зонам м менталитету, как предлагал в своё время Черновол, с двухпалатным парламентом и исполнительной властью во главе с Премьером, назначаемым обеими палатами парламента. Как-то так по этой схеме.

0 1

Відповісти Цитувати Поскаржитись

Yulia Osadchuk

17 Вересня, 13:04

путін теж хотів і хоче федералізації України і його шістка медведчук це активно просував, коли був при владі. Не плутайте федералізацію із самостійністю місцевих оргінів влади.

0 0

Цитувати Поскаржитись

УСІ КОМЕНТАРІ

El futur és aquí.

Залишайтесь в курсі останніх подій!

Підписуйтесь на наш канал у Telegram

Стежити у Телеграмі

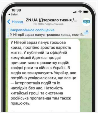

18:38
Safari
Назад
ZN.UA (Дзеркало тижня /...
60 906 подписчиков
Закреплённое сообщение
У Нігерії зараз панує грошова криза, постій...

У Нігерії зараз панує грошова криза, постійно зростає вартість життя. У публічній та офіційній комунікації йдеться про дві причини такого розвитку подій: ковідні роки та війна в Україні. В медіа не звинувачують Україну, але потрібно усвідомлювати, що все це — інтерпретація подій та їх наслідків без нас. Натомість китайські гроші та системна російська пропаганда там також працюють.

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

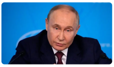

Чому Путін так тягне війну до зими? Ви будете ошелешені!

«Він зійшов з розуму»: у Зеленського вибухнули через Кравченка

"Це рівнозначно смерті": Лукашенко вибухнув заявою

Джонсон ошелешив заявою про Путіна та кінець війни

Що сталося на кордоні? ДПСУ зробила заяву про Кравченка

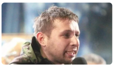

Кидав виклик Януковичу: ось куди під час війни зник Парасюк

ВАС ЗАЦІКАВИТЬ

Столар не вніс 300 млн грн застави у встановлений термін — TI Ukraine

Доповнено

"Маячок" на кордоні, відмова від охорони й три приховані мотиви: як і чому Кравченко тікав з України

Доповнено

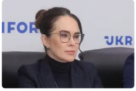

Bihus.info: як Мудра усунула перешкоду на шляху рейдерської схеми Микитася

Доповнено

Мільйони на заставу Галущенко: слідство відтворило маршрут грошей

Доповнено

ZN,UA ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ не підводимо з 1994 року

ВИДАННЯ
Архіви
Редакція
Реклама
Редакційна політика
Карта

КОНТАКТИ
01010 Київ, вул. Князів Острозьких, 19/1
Телефон рекламного відділу:
+380 44 280-09-83
Електронна пошта редакції:
zn94@ukr.net
Електронна пошта служби новин:
editor@zn.ua

СОЦ МЕРЕЖІ

ПІДТРИМАТИ ZN.UA
Підтримати незалежну журналістику!

АРХІВ
Внутрішня політика
Міжнародна політика
Макрорівень
Енергоринок
Приватизація
Економіка регіонів
Соціальний захист
Зарубіжна економіка
Конфлікт інтересів
Економічна безпека
Персоналії
Наука
Технології
Довкілля
Церква
Культура
Соціум
Історія
Сімейне коло
Туризм
Власність

Використання матеріалів «ZN.UA» дозволяється за умови посилання на «ZN.UA».

Для інтернет-видань обов'язкове пряме, відкрите для пошукових систем гіперпосилання в першому абзаці на конкретний матеріал.

Будь-яке копіювання, передрук або відтворення фотографічних та відео матеріалів, які містять посилання на Getty Images, суворо забороняється.

Матеріали у блоці "Новини компаній" публікуються на правах реклами.

© 1994-2026 «ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. УКРАЇНА».УСІ ПРАВА ЗАХИЩЕНІ.